

Jogi szaktájékoztató

Karoliny Eszter

KarolinyEszter@aol.com

Közgazdasági és jogtudományi szaktájékoztatás

- Szaktárgyi bevezető előadások
- Elmélet
- Gyakorlat

Számonkérés

- Közgazdasággal együtt

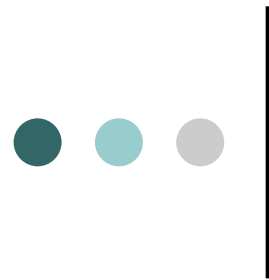
Tematika

- Bevezetés. Jogtudomány
- Jogi kutatás. A jogi szaktájékoztatás
- Intézmények, információforrások
- Magyar jog. Jogforrási rendszer
- Jogszabályok keresése
- Szakirodalom, bibliográfiák, adatbázisok
- Magyar jog. Történeti jog, bírósági gyakorlat

Tematika

- Más államok joga
- Nemzetközi jog, nemzetközi szervezetek
- Nemzetközi joganyagok keresése
- Szakirodalom, bibliográfiák, adatbázisok
- Európai Unió. Jogforrási rendszer
- Uniós dokumentumok keresése
- Szakirodalom bibliográfiák, adatbázisok

Kérdések?

- Karoliny Eszter
- KarolinyEszter@aol.com
- <http://jogtajekoztatas.livejournal.com/>

Ajánlott irodalom - jog

- Szabadon választott Jogi alaptan v. jogi ismeretek könyv
- A magyar jogi információszolgáltatás forrásai és eszközei
- A külföldi jogi információszolgáltatás forrásai és eszközei
- A magyar jogrendszer szerkezete
- Útmutató az európai uniós dokumentum-nyilvántartások használatához
- Útmutató az Európai Unió hivatalos dokumentumaihoz
- Effective legal research
- Legal research : how to find & understand the law
- Einführung in die juristische Arbeitstechnik : Klausuren, Haus- und Seminararbeiten, Dissertation
- Méthodologie de la recherche en droit : master et doctorat

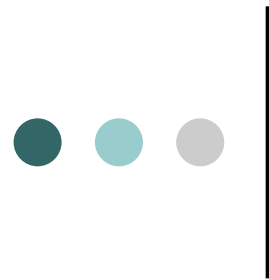
Mai alkalommal...

- Jog, jogtudomány
 - Fogalma
 - Rendszere
- Kapcsolódó és segédtudományok
- Jogforrások, jogi kultúrák
- Jogi kutatás
- Jogi szakirodalom
- Szaktájékoztatás
- Jog aktuális kérdései

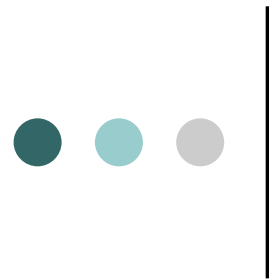
Jog, jogtudomány fogalma

- Társadalmi normák, magatartási szabályok összessége
 - ilyen még: szokás, erkölcs, vallási szabályok, illem, technikai előírás
- Keletkezése állami szervekhez kötődik
- Adott társadalomban kötelező
- Érvényesülését az állam kényszerrel biztosítja
- ...e normákat vizsgáló tudományág
- Alanyi jog – tárgyi jog

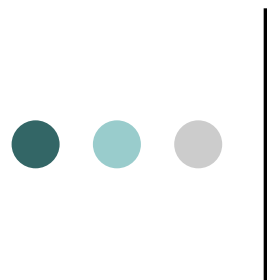
Jog, jogtudomány rendszere

- Jogrendszer – jogágakra bomlik
- Állam- és jogtudományok
 - Általános
 - Állam és jog rendszere mint egész
 - Ágazati
 - Állam és jog részterületei

Általános állam- és jogtudományok

- Jog- és állambölcselet
- Állam- és jogtörténet
- Összehasonlító jog

Jogágak, jogterületek – ágazati jogtudományok

- Jogág: jogszabályok csoportja (nemzeti)
- Jogtudomány-ág: nézetek, fogalmak rendszere (nemzetközi)
- Jogágak megkülönböztetése:
 - Szabályozás tárgya
 - Magánjog
 - Közjog
 - Szabályozás módszere
 - Anyagi jog
 - Alaki jog (eljárásjog)

Közjog

- Állam, közérdekű ügyek
- Nemzetközi közjog
- EU közjog
- Alkotmányjog
- Közigazgatási jog
- Büntetőjog
- Büntető eljárásjog

Magánjog

- Magántulajdon és erre alapuló jogviszonyok
- Polgári jog
 - Személyek joga, dologi jog, kötelmi jog, öröklési jog, szellemi alkotások joga, társasági jog
- Polgári eljárásjog
- Nemzetközi magánjog
- Családjog
- Munkajog
- Gazdasági jog

Új jogágak, jogterületek

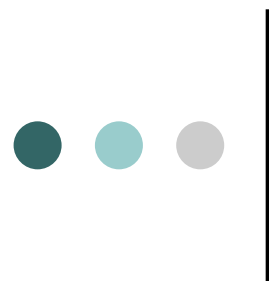
- Új társadalmi – technikai jelenségekhez kapcsolódnak

- Versenyjog
- Környezetvédelmi jog
- Orvosi jog
- Médiajog
- Infokommunikációs jog
- Energiajog
- Agrárjog

Jogágakon belül

- Általános rész
- Különös rész

Kapcsolódó tudományok, segédtudományok

- Jogalkotástan, jogtechnika
- Kriminológia
- Kriminalisztika
- Igazságügyi statisztika
- Igazságügyi orvostan
- Jogszociológia
- Jogi informatika
- Jogi retorika

Kapcsolódó tudományok

- Pszichológia
- Etika
- Vallástudományok
- Történettudomány
- Politikatudomány, politológia
 - Diplomácia
- Szociológia
- Gazdaságtudományok
- ...

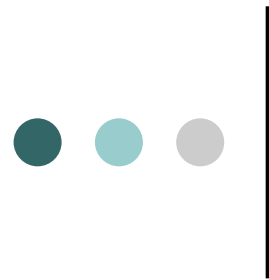
Jogforrások

- Hogyan keletkezik a jog?
- Szokásjog
- Bírói jog
- Törvényi, rendeleti jogalkotás

Jogi kultúrák, jogcsaládok

- Jogtudomány rendszere
- Jogalkotás / jogalkalmazás
- Jogi oktatás, jogász szakképzés

Kontinentális (római-germán) jogcsalád

- Római jogi alapok
- Kodifikáció – általános jogszabályok
- Bíró csak értelmez

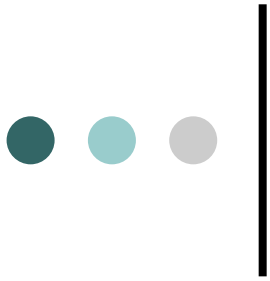
Common law jogcsalád

- Bírói jog - precedensjog
- Equity (~méltányosság)
- Írott jog erősödő szerepe, de felülírható lehet bírói joggal

Más jogcsaládok

- Szocialista jogcsalád
- Vallási jogcsalád
- Tradicionális jogcsalád

KÉRDÉSEK?

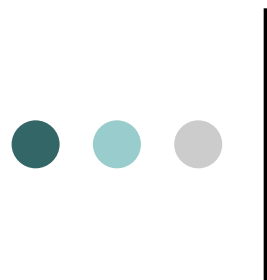
Jogi kutatási módszerek 1.

○ Mit **nem**?

- Nincs kísérletezés
- Nincs innováció, feltalálás
- Ritka a felfedezés is
 - Nehéz „újat” mondani
- Általában nincs közvetlen ráhatás a jogalkotóra / ritka a jogalkalmazóra
- Inkább hosszú, mint rövid távú következmények

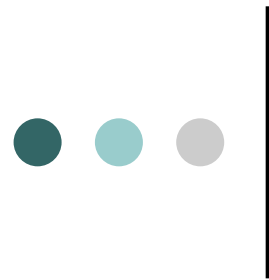
○ Mit lehet?

- (Valamikor, valahol) **létező (vagy hiányzó) jogi jelenségek**
- Ezek **társadalmi következményei vagy okai**
- A **jogelmélet** reakciói, magyarázatai
- Újszerű látásmód, elemzés
- **Változások** követése

Jogi kutatási módszerek 2.

- Jogágak, új jogterületek fejlődése
 - *A "sportjog" művelésének helyzete és aktuális kérdései*
- Jogtörténet, egyes **jogintézmények története**
 - *Adalékok a nemi erkölcs elleni bűncselekmények Csemegi-kódex előtti történetéhez*
- Bírósági / közigazgatási gyakorlat (és kritikája)
 - *A pénzügyi lízingszerződés a bírói gyakorlatban*
 - *Tudósítás az Európai Bíróság előtti Cartesio ügyről*

Jogi kutatási módszerek 3.

- Jogi jelenségek elemzése (**rendszerben**)
 - *A nemzetközi jog használata az Alkotmány értelmezésénél*
 - *Az országos népszavazás egyes tiltott tárgyköreiből*
- Jogalkotási javaslatok
 - *A jogalkotási törvény felülvizsgálatáról*
 - *A közigazgatási bírságolás eredménytelenségéről*
- A jog válaszai egyes új társadalmi, technológiai jelenségekre
 - *A biotechnológia fejlődésének aktuális kérdései a szellemi alkotások joga számára*

Jogi kutatási módszerek 4.

- Külföldi jog bemutatása, **jogösszehasonlítás**
 - *A választott bíró megválasztása és kizárása az angol jogban*
 - *Tárgyalás-előkészítő eljárások skandináv modelljei polgári ügyekben*
 - *A közvetlen demokrácia Magyarországon és Németországban*
- Jogelmélet, jogfilozófia
 - *A halálbüntetés filozófiája és kortárs jogelméleti kérdései*
 - *Nihilizmus és formalizmus a jogi modernitásban*

Jogi kutatási módszerek 5.

- Jogászul:
 - *De lege lata*
 - *De lege ferenda*

Jogtudományi „szakirodalom” sajátosságai

- Jogi szaknyelv – precizitás
 - Jelentős különbség a szakirodalom és a mindennapi, jogi témákat feldolgozó újságírás között
- Nemzeti meghatározottság
- Jogi kultúra befolyása
 - Nyelvi, fordítási problémák
- Időbeli meghatározottság, változékonyság – gyors avulás
- Hitelesség
- Nagy mennyiség

Jogi műfajok

- Tankönyv
 - Jegyzetek, tansegédletek, szakvizsga felkészítő könyvek
- Kézikönyv
- Jogi szótárak
- Kommentár
- Iratmintatár
- Emlékkönyvek (Festschrift)
- Jogi karok, tanszékek periodikái
- Laikusoknak magyarázatok
- Határeset: bűncselekmények leírása, visszaemlékezések

Jogi műfajok 2.

- Jogszabályok közlése
 - Közlöny
 - Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye
 - Törvények és Rendeletek Hivatalos Gyűjteménye
 - Egyes jogszabályok
 - Változásmutatók
 - ...
- Bírósági határozatok közlése
 - Döntvénytárak
 - Folyóiratok
 - Law report, Law review
 - ...

Könyv-, folyóiratkiadás

- Aktív, régóta jelentős mennyiségű
- Azonos könyv számos kiadást érhet meg
- Egyetemek kiadási tevékenysége jelentős
- Egyes jogi karokon más-más tankönyvek azonos témából
- Jelentős része csak a magyarországi piacra készül

Könyv-, folyóiratkiadás

- Complex (volt KJK)
- Hvgorac
- Akadémiai Kiadó, MTA
- Osiris Kiadó
- Dialóg Campus
- Novotni Alapítvány
- Pólay Elemér Alapítvány
- Jogi karok

Könyv-, folyóiratkiadás

- Jogi karok, egyetemi kiadók
- Oxford
- Cambridge
- Hart
- Routledge
- Europa Law Publishing
- Manz
- Nomos
- Dashöfer
- ...

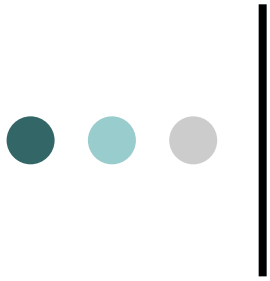
Szaktájékoztatás

- (Jog)hallgatók, diákok
 - Jogi dokumentumok, szakirodalom
- Jogász (vagy nem jogász) kutatók
 - Egyes jelenségek szabályozása
 - Külföldi jog, jogesetek
 - Adatbázisok használata, szakirodalom
- Gyakorló jogászok
 - Konkrét jogi problémára vonatkozó jogforrások – azonnal!
- Jogi problémával küzdő állampolgárok
 - Megoldás ügyes-bajos dolgaikra

Friss kutatási eredmények, szakmai viták

- Új jogszabály, módosítások
- Alkotmánybíróság döntései
- Új jelenségek jogi szabályozása
 - E-demokrácia
 - Szerzői jogok, Internet, letöltés
 - Biológiai és orvostudományi, -technikai fejlődés
 - Környezetvédelem
 - Terrorizmus
- Jó szabályozás, dereguláció

KÉRDÉSEK?